

Kan ingen af disse tre metoder anvendes, kan importøren vælge mellem en fjerde og femte metode.

Er alle fem metoder uanvendelige, skal toldværdien bestemmes på grundlag af tilgængelige oplysninger og ved hjælp af fornuftige beregninger i overensstemmelse med principperne i GATT. Koden angiver visse retningslinier herfor.

Særlige bestemmelser for udviklingslandene gør det muligt for disse lande at tiltræde koden over en længere periode.

Importlicenser

Koden om importlicenser indeholder såvel generelle bestemmelser som bestemmelser vedrørende henholdsvis automatiske og ikke-automatiske licenser.

Ifølge de generelle regler skal procedurerne i forbindelse med udstedelse af licenser være neutrale, offentligt tilgængelige og så enkle som muligt.

Automatisk licensudstedelse, der primært tjener statistiske formål, må ifølge koden ikke udgøre en hindring for importen. En ansøgning om udstedelse af licens skal således imodekommes straks ved ansøgningens indlevering og under alle omstændigheder inden for 10 arbejdsdage.

Om ikke-automatiske licenser, der anvendes ved administration af importkontingenter og andre importrestriktioner, fastslår koden, at selve licensproceduren ikke må have begrænsende virkning på importen. Koden indeholder endvidere en række mere detaljerede bestemmelser vedrørende informationspligt, appelret og de varemængder, der bør være omfattet af de enkelte licenser.

Indgreb i betalingsbalanceøjemed

I forhandlingsresultatet indgår en deklaration om betalingsbalanceindgreb, der på en række punkter udbygger de eksisterende GATT-bestemmelser.

I deklarationen anerkender de udviklede lande, at de i videst muligt omfang bør undlade at anvende handelsmæssige foranstaltninger til afhjælpning af betalingsbalancevanskeligheder.

Deklarationen indebærer, at alle former for handelsmæssige indgreb i betalingsbalanceøjemed skal underkastes GATT's regler. Desuden fastsættes nogle yderligere regler, der har til formål at begrænse omfanget og varigheden af sådanne indgreb.

Endvidere bestemmes det, at et industriland, der til trods for deklarationens principper anvender betalingsbalanceindgreb, skal tage hensyn til

de ikke-udviklede landes eksportinteresser. Der fastslås en almindelig notifikationspligt, og det bestemmes, at alle handelsmæssige foranstaltninger i betalingsbalanceøjemed skal underkastes konsultation i GATT's betalingsbalancekomite.

Handelsmæssige indgreb i udviklingsøjemed

Deklarationen om udviklingslandenes ret til at anvende handelsmæssige foranstaltninger i udviklingsøjemed indebærer en lempelse af GATT's nuværende regler, idet der åbnes mulighed for, at udviklingslandene kan regulere deres import for at fremme generelle udviklingsformål. Samtidig påtager de sig en forpligtelse til at søge at undgå at skade andre landes handelsmæssige interesser i unødigt omfang.

Notifikationer, konsultationer, bilæggelse af tvister og overvågning

Den forståelse om notifikationer, konsultationer, bilæggelse af tvister og overvågning, der er opnået enighed om, består af en bekræftelse af hidtidig praksis og gældende fortolkninger samt en beskrivelse af GATT's regler for og praksis ved bilæggelse af tvister. Der er tale om et sæt bestemmelser, der dels har en overordnet gyldighed, dels er indarbejdet i tilpasset form i de relevante afsnit af de enkelte aftaler.

Vedrørende konsultationer fastslås i forståelsen, at der skal tages særligt hensyn til udviklingslandene, og de specielle procedurer for disse lande fastfæstes.

Som noget nyt gives der adgang til at søge mægling ved inddragelse af et passende organ i tilfælde, hvor konsultationer ikke har ført til en løsning.

Den hidtidige praksis med nedsættelse af såkaldte paneler (uvildige ekspertgrupper) til undersøgelse af stridsspørgsmål bekræftes, og der fastsættes retningslinier for udpegelse af medlemmerne i et panel, for adgangen til at udtale sig overfor panelet, for opbygningen af panelrapporten, for panelets konsultationer med de stridende parter og dets underretning af andre interesserede parter samt for de tidsfrister, som panelet skal søge at overholde.

I afsnittet om overvågning hedder det, at de kontraherende parter løbende og systematisk vil overvåge udviklingen i verdenshandelssystemet, herunder hvad angår udviklingslandenes forhold og spørgsmål, der vedrører forståelsen om bilæggelse af tvister.